

Opinia disidentă a doamnei judecător Domnica Manole,

expusă în temeiul articolului 27 alin. (5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317 din 13 decembrie 1994 și al articolului 67 din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995

Pentru că nu sunt de acord cu soluția Deciziei nr. 50/2023, votată de colegii mei, formulez această opinie disidentă.

Autorul excepției de neconstituționalitate este reclamant într-un litigiu privind proprietatea intelectuală, împotriva unei companii străine, prin care solicită constatarea încălcării dreptului de autor și încasarea prejudiciului material și moral cauzat.

Acesta a contestat în fața Curții articolul 2609 alin. (4) din Codul civil, care stabilește că cererea de obținere a despăgubirilor materiale sau morale este guvernată de legile statului pe al cărui teritoriu a fost încălcat dreptul de autor. Principalul său argument este că prevederea din Codul civil contravine articolului 5 alin. (2) din Convenția de la Berna cu privire la protecția operelor literare și artistice din 9 septembrie 1886. Convenția în discuție a fost ratificată de Parlamentul Republicii Moldova prin Hotărârea nr. 511 din 22 iunie 1995. Potrivit articolului din Convenție, întinderea protecției și mijloacele de redresare acordate autorului unei opere pentru a-și ocroti drepturile vor fi guvernate în exclusivitate de legile țării în care este revendicată protecția.

Fără îndoială, dreptul de proprietate intelectuală reprezintă un aspect al dreptului de proprietate, garantat de articolul 46 din Constituție. Ca judecători constituționali, avem obligația de a interpreta și aplica drepturile fundamentale în concordanță cu tratatele la care Republica Moldova este parte, precum și obligația de a respecta cu bună-credință aceste tratate. Dacă dispozițiile unui tratat la care Republica Moldova este parte oferă un alt tratament pentru exercițiul dreptului de proprietate, în comparație cu dispozițiile legislației naționale, Curtea Constituțională este obligată să efectueze o analiză în fond și să stabilească dacă dispozițiile tratatului le profită persoanelor destinate.

Există o diferență certă între dispozițiile articolului 5 alin. (2) din Convenția de la Berna și dispozițiile articolului 2609 alin. (4) din Codul civil.

În baza celor menționate *supra*, consider că Plenul Curții Constituționale trebuia să opereze analiza în fond a acestui articol din Codul civil, articol care a fost contestat în mod clar.

Consider că argumentul potrivit căruia „instanțelor de judecată le revine sarcina și competența de a stabili legea aplicabilă unei situații juridice concrete”, menționat în Decizia de inadmisibilitate, p.29, vine în discordanță cu atribuția Curții Constituționale, prevăzută la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție:

„Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor [...]”.

Judecătorul
Curții Constituționale

Domnica Manole